

Fővárosi Ítéltábla a Dr. Nagy Gergely Attila Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Nagy Gergely Attila ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a jogtanácsos neve jogtanácsos által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű és a jogtanácsos neve által képviselt II.rendű alperes neve(II. rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen személyiségi jogsértés miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2018. május 3. napján kelt 65.P.20.468/2017/18. számú ítélete ellen a felperes részéről 19. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 80.000 (Nyolcvanezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A ... által ... számon nagyobb értékre elkövetett lopás büntettének megalapozott gyanúja miatt kezdeményezett eljárásban ...-én sor került a felperes gyanúsítására és őrizetbe vételére. Mivel az ügy sértettje az elért fényképfelvételekről a felperest elkövetőként beazonosította, ...-én előzetes letartóztatásba helyezték. Ezt a döntést a ... az ... szám alatt meghozott határozatával indítványozta. A felperes panasszal élt az eljárási cselekmények miatt, melyet a II. rendű alperes - a bíróság által is jóváhagyott határozatával - elutasított. Ilyen előzmények után ...-án került sor a sértett és a felperes, mint terhelt szembesítésére, melynek során a sértett közölte, hogy a felperest soha nem látta, elkövetőként nem találta beazonosíthatónak. Ekkor a ... a ... szám alatt meghozott határozatával a felperes előzetes letartóztatásának a megszüntetéséről, és a felperes szabadlábra helyezéséről határozott. Az ügyészség a felperes ellen folyamatba tett eljárás megszüntetését ...-én rendelte el, azzal, hogy az ügyben ...-át követően említésre méltó nyomozati cselekmény nem történt.

Keresetében a felperes az alperesek alaptalan, indokolatlan intézkedéseire, rossz, téves döntéseire hivatkozással kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az I. és a II. rendű alperes megsértette a jóhírnevét, a becsületét, a magánélethez és a munkához való személyiségi jogát. Elégtételadásként kérte az alpereseknek a bocsánatkérésre történő kötelezését, azzal összefüggésben, hogy tévedésből meggyanúsították és indítványozták az előzetes letartóztatását. Kérte, hogy kötelezze a bíróság az alpereseket személyenként 500.000 forint sérelemdíj és ezen összeg után ... napjától a kifizetésig járó kamatok megfizetésére.

Az alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Vitatták a jogsértés elkövetését, a sérelemdíj jogalapját és összecszerűségét is. Ezen túlmenően az I. rendű alperes elsősorban arra hivatkozott, hogy a közhatalom gyakorlása során kifejtett tevékenységgel összefüggésben előterjesztett igény csak súlyos, feltűnően kirívó jogalkalmazási tévedés esetén lehet alapos, melyről a jelen ügyben nem lehet szó.

A II. rendű alperes kiemelte, hogy az ügykörére vonatkozó anyagi és eljárásjogi szabályok betartásával járt el, személyiségi jogot nem sértett. A büntetőeljárás esetleges hiányosságainak orvoslására az adott eljárás által biztosított jogorvoslati eljárás és egyéb eszközök is a felperes rendelkezésére álltak, személyiségi jogsértésre történő hivatkozása alaptalan.

Az elsőfokú bíróság az ítéletével a keresetet elutasította, és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I. rendű alperesnek 30.000 forint perköltséget, továbbá a Magyar Allamnak külön felhívásra 60.000 forint eljárási illetéket.

Az érdemi döntését a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (későbbiekben: régi Pp.) 164. § (1) bekezdésére, 206. § (1) bekezdésére, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (későbbiekben: Ptk.) 2:42. §-ára, a Ptk. 2:45. § (2) bekezdésére, a Ptk. 2:43. § b), d), e) pontjára, valamint a Ptk. 6:548. és 6:549. §-ára alapította.

Ítélete indokolásában kifejtette, hogy a felperes pontosított keresete alapján azt vizsgálta, hogy az alperesek eljárása sértette-e a felperes által a keresetében hivatkozott személyiségi jogait, melynek kapcsán a következetes bírói gyakorlaton alapuló azon jogelvnek tulajdonított jelentőséget, hogy kirívóan indokolatlan, megalapozatlan, visszaélészerű volt-e az alpereseknek a felperessel szemben folytatott bármely intézkedése, így a felperes kereseti kérelmében az I. rendű alperes vonatkozásában előadott gyanúsítás, őrizet, előzetes letartóztatás elrendelése, illetve kezdeményezése, valamint a II. rendű alperes általi gyanúsítással szembeni panasz elutasítása, előzetes letartóztatás indítványozása, gyanúsítás fenntartása, melyek közül bármely alperesi jogsértő magatartás megalapozza-e az alperesi kárfelelősséget.

A rendelkezésre bocsátott büntetőeljárás iratanyagából megállapította, hogy a nyomozást megszüntető határozat tényéből nem lehet visszamenőlegesen arra következtetni, hogy a felperes gyanúsítása ugyanolyan tévedés lett volna, mint a felperes meghatalmazottja által analóg figyelembe venni kért téves gyanúsítotti idézés. A rendőrhatalóság részéről nem történt tévedés. A felperesnek a gyanúsított kihallgatására, az őrizetbe vételére is azért került sor, mivel a sértett tanúvallomása és a felismerésre bemutatási jegyzőkönyv - mint bizonyítási eszközök - megfelelően igazolták a felperes személyének a bűncselekménnyel való összefüggésbe hozhatóságát. Arra pedig a felperes a perben nem hivatkozott, hogy törvénysértő lett volna a bizonyítási eljárás lefolytatása. Ezért az elsőfokú bíróság abból indult ki, hogy az őrizetbevétel, majd utóbb az előzetes letartóztatás kezdeményezésekor a nyomozóhatóságnak a felperessel szemben a megalapozott gyanút megfelelően alátámasztó bizonyítékok álltak rendelkezésére. Az előzetes letartóztatás elrendelésére pedig a tanú megfélemlítésének a lehetősége, és az összebeszélés veszélye miatt került sor. Álláspontja az, hogy nem tévedett a két perbevonott jogalkalmazói fórum, amikor az őrizetbevétel, majd az előzetes letartóztatás feltételeit a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az elrendelés időpontjában igazoltnak látta.

Kifejtette továbbá, hogy nem talált olyan tényt, amely arra utalna, hogy kirívóan megalapozatlan, okszerűtlen lett volna a rendőrhatalóság, illetve az ügyészség mérlegelési tevékenysége az őrizetbe vétel miatti panasztétel, illetőleg az előzetes letartóztatás során. A sértett és felperes szembesítését követően ugyanis azonnal fogatosította a kényszerintézkedés megszüntetését a II. rendű alperes, mindenben a jogszabályoknak megfelelően járt el. A felperesi hivatkozásokkal ellentétben nem

találta személyiségi jogot sértőnek, hogy a szembesítést követő kényszerintézkedés megszüntetése, tehát ...-át követően csupán két-három hónap elteltével, ...-én került sor magának a nyomozati eljárásnak a megszüntetésére, mivel emiatt a felperest kifejezett hátrány nem érte. A késedelmes ügyintézés önmagában nem valósíthat meg jóhírnév, illetve becsületsértést. Az előzetes letartóztatás megszüntetését követően maga az eljárás már nem okozott, nem okozhatott a felperes számára további kellemetlenséget, kényelmetlenséget, ezért személyiségi jogi jogsértés címén az eljárás indokolatlan elhúzódására előadott igény sem lehet alapos. A felperesnek az eljárás során elszenvedett sérelmei, a személyes szabadságának a megsértése, a magánszférájának korlátozása hátrányos következményeit egyébként is a kártalanítási eljárás volt hivatott reparálni, melyben a vagyoni és a nem vagyoni károkért egyaránt kérhetett kompenzációt. Alperesi jelen perrel érintett jogszerű intézkedések azonban nem sértették a felperesnek a keresetében hivatkozott személyiségi jogait.

Nem fogadta el azt a felperesi hivatkozást, miszerint kényszerintézkedés elrendelésére csak teljes bizonyosság esetén kerülhetne sor, mivel ez a hatóságok munkáját teljesen ellehetetlenítené, ezzel szemben a Ptk. idézett rendelkezése a személyiségi jogok tiszteletben tartásának általános érvényű kötelezettségével nem követel feltétlen bizonyosságot a kényszerintézkedések alkalmazása során, hanem azt a gondosságot írja elő a hatóságok részére, hogy mindenben a tevékenységükre vonatkozó szabályok betartása mellett intézkedjenek. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alapul szolgáló büntető ügyben az alperesek ezen jogelvnek megfelelő eljárást folytattak, és amikor az alapos gyanút megalapozó bizonyítékok ereje még a gyanúsítás szintjét sem érte el, haladéktalanul intézkedtek a felperes előzetes letartóztatásának a megszüntetéséről.

Rögzítette ítélete indokolásában, hogy a felperes a levéltitok megsértésére előadott keresetét nem konkretizálta, ezért arról nem kellett rendelkeznie. Mivel a felperesi kereset jogalapját nem találta igazoltnak, ezért a felperesnek az objektív és a szubjektív szankciók alkalmazása iránti kérelmét is elutasította. Hivatkozott arra is, hogy a felperes egyébként sem igazolt a személyi körülményeiben beállott olyan hátrányt mely összességében 1.000.000 forint sérelemdíj megfizetését indokolta volna. Ezen összeg, mint pertárgy-érték alapulvételével 60.000 forint eljárási illeték, valamint az I. rendű alperesnek járó áfa-mentes jogtanácsosi munkadíj megfizetésére kötelezte a felperest. A II. rendű alperesnek perköltség igénye nem volt.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával a kereseti kérelmének történő teljeskörű helyt adást kért, megismételve a keresetében felhozottakat.

Jogorvoslati kérelme indokaként előadta, hogy a felek között nem volt vitatott meggyanúsításának a ténye. Nézetkülönbség ennek jogkövetkezményeit illetően merült fel a perben, mivel - álláspontja szerint - a büntetőeljárással összefüggésben őt a személyiségében és az életkörülményeiben bekövetkező negatív hatású sérelmek érték, melyek megalapozzák a jogsértés tényének a megállapítását, ennek következményeként pedig a sérelemdíj megállapítását is. A Ptk.-ban nincsen olyan kizáró rendelkezés, olyan mentességi körülmény, amely a perbeli igény alól mentesítené az alpereseket. Utalt a Fővárosi Törvényszék 4.P.23.474/2012/16. szám alatt meghozott ítéletére, melynek indokolásában a bíróság a jelen ügyre irányadóan is általánosságban fejtette ki, hogy a gyanúsítás, annak közlése, fenntartása személyhez fűződő jogokat sért. Az ítélet szerint a bíróság egyetértett a felperessel abban, hogy a gyanúsítottként történő megidézésével az alperes a jóhírnévét, a magánélete zavartalanságához való jogát, mint a személyhez fűződő jogot sértett.

A bíróság ezen döntés meghozatalakor figyelembe vette, hogy amennyiben egy nyomozó hatóság még az ún. meggyanúsítást megelőzően gyanúsítottként való kihallgatás céljából megidéz valakit, annak alappal kell számolnia azzal, hogy rövidebb vagy hosszabb büntetőeljárás terheltjévé válik, az eljárás valamennyi negatív hatásának elszenvedésére kényszerül. Ez minden olyan gyanúsításra kiterjed, ami nem végződik bűnösséget megállapító jogerős ítélettel. Ugyanakkor nem kétséges, hogy a jelen polgári perben a büntető ügy törvényességét, vagy annak törvénytelenységét már nyilvánvalóan nem lehet vizsgálni. Azonban ez nem ok arra, hogy a személyiségi jogai és az alapvető emberi jogainak sérelme miatt ne kérhetne elégtételt az ellene utóbb megszüntetett, tehát alaptalannak bizonyult büntetőeljárás miatt. A gyanúsítás közzlése, fenntartása nem eredményez ítélt dolgot, azonban az eltérés abban mutatkozik, hogy a büntetőeljárásban a bűnösséget megállapító ítélet és a felmentő ítélet között szignifikáns különbség van, és ezen különbség miatt megalapozott a kereset, és megalapozatlan az elsőfokú ítélet.

A felperes a fellebbezésnek kiegészítéseként csatolta a Fővárosi Ítéltábla hasonló tárgyú ügyben 1.Pf.20.636/2016/5/II. szám alatt meghozott ítéletét, melynek figyelembevételét kérte a jogorvoslati kérelme elbírálásánál.

Az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A II. rendű alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helytálló indokai alapján történő helybenhagyását indítványozta.

A felperes fellebbezésében felhozottakra kiemelte, hogy a kényszerintézkedések kétségtelenül korlátozták a felperes bizonyos személyiségi jogait. Ezen sérelmeit azonban megfelelően kárpótolta a kártalanítási eljárás, melyben az őt ért vagyoni és nem vagyoni károkért igényelhetett kompenzációt. Azonban a jelen perrel érintett jogszerű alperesi intézkedésekkel kapcsolatban benyújtott személyiségi jogi sérelemre vonatkozó igénye nem lehet alapos.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, melyből okszerűen levont, helytálló indokokkal alátámasztott jogi következtetése, a megalapozatlan keresetet elutasító érdemi döntése nem szorul megváltoztatásra. Megismételte az elsőfokú eljárásban előadott azon érdemi védekezését, hogy a perbeli ügy alapját képező eljárás során mindenben a hatályos jogszabályok betartásával járt el, kötelezettségeit nem szegte meg.

Utalt arra, hogy a személyiségi jogi per nem rendkívüli jogorvoslat. A bíróság feladata nem a sérelmezett döntések érdemi felülvizsgálata. A jogellenesség vizsgálata arra korlátozódhat, hogy az alperesnek milyen törvényes eljárási kötelezettsége volt, és annak teljesítésében terheli-e jogsértés. Megismételte, hogy csak kirívóan súlyos jogalkalmazási, jogértelmezési tévedés alapozhatja meg az ügyészi felelősséget, melyet a jelen perben nem lehet megállapítani. A felperes gyanúsított kihallgatása az akkor rendelkezésre álló adatok alapján megalapozott volt. A nyomozóhatóság, illetve az ügyészség intézkedését önmagában nem teszi jogellenessé, hogy utóbb a büntetőeljárás megszüntetésére került sor.

A felperes fellebbezése alaptalan.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság által helyesen felhívott jogszabályi rendelkezéseken nyugvó, indokaiban is helytálló érdemi döntésével minden vonatkozásban egyetértett. A felperes indítványára a régi Pp. 256/A. §-a alapján az elsőfokú ítélet ellen irányuló felperesi fellebbezést tárgyaláson kívül bírálta el. Az elsőfokú bíróság ítéletét a régi Pp. 254. § (3) bekezdése szerint,

annak helyes indokaira utalással hagyja helyben. Az elsőfokú ítéletben kifejtett indokok szükségtelen megismétlése nélkül a felperes fellebbezésében felhozottakra az alábbiakat emeli ki.

A jogorvoslati kérelmet vizsgálva a másodfokú bíróság azt hangsúlyozza, hogy felperes a keresetét a szabálytalan rendőri és ügyészi intézkedésekre alapította, ezek okán állította a személyiségi jogsértést.

Ezért helyesen tartotta szem előtt az elsőfokú bíróság a Ptk. 6:548. § (1) és (2) bekezdésének, valamint a 6:549. § (1) bekezdésének rendelkezéseit. Az állandó és egységes bírói gyakorlat szerint a közigazgatási jogkörben okozott kártért való felelősség akkor állapítható meg, ha az eljáró közigazgatási szerv részéről kirívóan súlyos jogalkalmazási, jogértelmezési tévedés történik.

Okszerűen került sor az elsőfokú bíróság részéről annak vizsgálatára, hogy a II. rendű alperes alárendeltségében működő ügyészség, illetve az I. rendű alperes kötelékébe tartozó rendőrség megvalósított-e olyan, a büntető eljárás kereteit túllépő, a hatáskörüket meghaladó, bántó, indokolatlanul, kirívóan önkényes magatartást, amely már megállapíthatóvá teszi a felperes személyiségi jogainak sérelmét. Mindezek figyelembevételével az elsőfokú bíróság elvégezte a felperes részéről jogellenesnek vélt alperesi intézkedések értékelését, vizsgálatát, az ennek eredményeként kialakított álláspontjával, a kereseti kérelem elutasításával a másodfokú bíróság minden vonatkozásban egyetért.

Az elsőfokú bíróság a régi Pp. 206. § (1) bekezdése alapján helytálló mérlegeléssel jutott arra a következtetésre, hogy a felperes egyik kereseti hivatkozása esetében sem volt megállapítható olyan kirívó alperesi tévedés, amely alapot adott volna a kérelmének akár csak részben helyt adó ítéleti rendelkezés meghozatalára. E körben a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítélet indokolásának 7. oldalán írtakkal egyetértve, arra visszautal. A felperes gyanúsítása, gyanúsítottként történő kihallgatása, őrizetbe vétele, előzetes letartóztatásának elrendelése az alperesek részéről nem minősült felróható magatartásnak. A megállapított tényállásból kitűnően a gyanúsítás kellő ténybeli alappal bírt.

Helyes álláspontot foglalt el az elsőfokú bíróság, amikor kiemelte azt is, hogy a személyiségi jogi perben eljáró polgári bíróság nem vizsgálhatja, hogy a büntetőügyben intézkedő rendőrség és ügyészség a büntetőeljárás szabályait betartva folytatta-e le az eljárást. A személyiségvédelmi per ugyanis nem értelmezhető a büntetőeljárás újabb jogorvoslati fórumaként, mintegy rendkívüli perorvoslatként.

Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a felperes az előadása szerint sérelmes felsőfokú tanulmányainak félbeszakadását csak megemlítette, arra kérelmet nem alapított. Az utóbb igényelt, (2. számú beadvány 2. oldal) a munkahelye elvesztésének a per alapjául szolgáló büntetőüggyel való összefüggését pedig ki sem dolgozta, olyan hivatkozást sem adott elő, hogy a jogviszony megszüntetésére a munkaadó, avagy a megbízó részéről az ellene folyamatban volt büntetőeljárás figyelembevételével került volna sor.

A felperes fellebbezése mindezek értelmében eredménytelen volt, ezért az illetékügyi hatóság felhívására, az állam javára megfizetni tartozik a Illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 46. § (1) bekezdésében foglalt mértékű, az 1.000.000 forint pertárgy értékhez igazodó 80.000 forint fellebbezési illetéket.

A fellebbezési ellenkérelmet előterjesztő II. rendű alperes a másodfokú eljárásban sem támasztott perköltség igényt, az elsőfokú eljárásban áfa-mentes jogtanácsosi munkadíjat igénylő I. rendű alperes pedig a másodfokú eljárásban nem csatolt iratot, költség-igényt sem jelentett be, ezért az ítéletábla a régi Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó régi Pp. 78. § (2) bekezdése alapján mellőzte a másodfokú eljárásban is pernyertes alperesek javára másodfokú perköltség megállapítását.

Budapest, 2018. október 25.

. Hercsik Zita s.k.
a tanács elnöke

Kepesné dr. Bekő Borbála s.k.
előadó bíró

Dr. Kovács Éva s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő